

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.3.2014
COM(2014) 117 final

2014/0064 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

millega lubatakse Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja liköörile ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale liköörile ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

EÜ asutamislepingu artikli 299 lõike 2 kohaselt vastu võetud nõukogu 10. novembri 2009. aasta otsusega 2009/831/EÜ¹ lubati Portugalil 31. detsembrini 2013 kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummule ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära. Kõnealuse otsuse artiklis 2 on sätestatud konkreetset toodet, mille suhtes seda erandit kohaldatakse. Portugal võib kohaldada nende toodete suhtes aktsiisimäära, mis on madalam nõukogu direktiivi 92/84/EMÜ² artiklis 3 sätestatud alkoholi aktsiisi täismäärast ja samuti kõnealuses direktiivis kehtestatud alammäärast, kuid mitte üle 75 % madalam tavalisest riiklikust alkoholiaktsiisist.

Otsuses 2009/831/EÜ on erimeetmete vastuvõtmise põhjusena välja toodud põllumajandusettevõtete väiksus, killustatus ja vähene mehhaniseeritus. Lisaks on teatava kohapeal puuduva tooraine ja kohapeal mittetoodetava pakkematerjali toomine kõnealustele saartele kulukam kui lihtsalt valmistoote transport. Samuti on seadmete transport ja paigaldamine nendes kaugetes ja isoleeritud piirkondades kulukam. Lisaks tuleb kohalikel tootjatel kanda piirkondliku majandusmudeli eripärast tulenevat lisakulu, eelkõige suuremate tööjõu- ja energiakulude näol.

Aktsiisimäära 75 % alandamisega ei minda kaugemale sellest, mis on vajalik tootjatele nende lisakulude korvamiseks, mis tulenevad asjaolust, et Madeira ja Assoorid on ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimad piirkonnad.

Maksusoodustus piirdub määraga, mis on vajalik lisakulude korvamiseks, ning hõlmab väikeseid koguseid, seega ei õõnesta meede ühenduse õiguskorra terviklikkust ega ühtsust. Lisaks hõlmab maksusoodustus üksnes kohapealset tarbimist.

Portugali ametiasutused on esitanud taotluse, et pikendada kuni 31. detsembrini 2020 luba kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummule ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära. Uuendamine tuleb heaks kiita nii nõukogu otsusega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 kui ka komisjoni riigiabi käsitleva otsusega. ELi toimimise lepingu artikli 349 kohane nõukogu otsus ei piira komisjoni vastuvõetavat otsust meetme pikendamise kohta riigiabi eeskirjade raames.

2. ERANDI PROPORTSIONAALSUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 110 ei kehtesta ükski liikmesriik teiste liikmesriikide toodetele mingeid otseseid ega kaudseid riigimakse, mis on suuremad samasugustele kodumaistele toodetele kehtestatud otsestest või kaudsetest maksudest. Liiatigi ei kehtesta ükski liikmesriik teiste liikmesriikide toodetele selliseid riigimakse, mis võimaldaksid teiste toodete kaudset kaitset.

¹ Nõukogu otsus 2009/831/EÜ, 10. november 2009, millega lubatakse Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummule ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära (ELT L 297, 13.11.2009, lk 9).

² Nõukogu direktiiv 92/84/EMÜ, 19. oktoober 1992, alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimäärade ühtlustamise kohta (EÜT L 316, 31.10.1992, lk 29).

ELi toimimise lepingu artikli 349 alusel võib nõukogu siiski lubada liikmesriikidel, kellel on olemas äärepoolseimad piirkonnad, teha ELi toimimise lepingu artikli 110 sätetest erand, et võtta arvesse kõnealuste piirkondade struktuurilist, ühiskondlikku ja majanduslikku olukorda, mida võimendavad muud nende arengut oluliselt takistavad tegurid. Selline erand ei tohi õõnestada liidu õiguskorra, sealhulgas siseturu ja ühise poliitika, näiteks ELi toimimise lepingu artiklile 113 tugineva maksupoliitika terviklikkust ja sidusust. Seega peavad sellised erandid olema proportsionaalsed – nendega ei tohi minna kaugemale, kui on vajalik selleks, et käsitleda kahjustavaid raamtingimusi, mis takistavad kõnealuste piirkondade majandusarengut, ja nendega ei tohi liigselt moonutada konkurentsi ühtsel turul. Seepärast tuleb iga ELi toimimise lepingu artiklist 110 tehtava erandi puhul piirduda üksnes selle kuluhalvemuse täieliku või osalise hüvitamisega, mis kõnealuste piirkondade tootjaid pidurdab.

Nõukogu otsuse 2009/831/EÜ artikli 4 kohased Portugali esitatud aruanded hõlmavad lisakulude ja aktsiisivähenduse kalkulatsiooni aastaks 2011:

Madeira

- Liköörid (70 cl pudel, alkoholi 20 mahuprotsenti)

Lisakulu: 1,21 eurot

Aktsiisivähendus: 1,06 eurot

- Rumm (70 cl pudel, alkoholi 40 mahuprotsenti)

Lisakulu: 2,20 eurot

Aktsiisivähendus: 2,12 eurot

Assoorid

- Liköörid (70 cl pudel, alkoholi 20 mahuprotsenti)

Lisakulu: 1,17 eurot

Aktsiisivähendus: 1,08 eurot

- Kanged alkohoolsed joogid (100 cl pudel, alkoholi 40 mahuprotsenti)

Lisakulu: 3,31 eurot

Aktsiisivähendus: 3,09 eurot

Allikas: nõukogu otsuse 2009/831/EÜ artiklis 4 osutatud aruanded

Tuleb märkida, et eespool nimetatud lisakulude kalkulatsiooni puhul ei olnud arvestatud mõnede raskestimõõdetavate teguritega. Siiski on võimalik kinnitada, et hariliku aktsiisimäära 75 %-lise alandamisega ei minda kaugemale sellest, mis on vajalik tootjatele Madeira ja Assooride äärepoolseimast asendist tulenevate lisakulude korvamiseks.

Aruanded sisaldavad andmeid ka nende toodete turuosa kohta kohalikel turgudel ajavahemikul 2004–2010:

Madeira – rumm ja liköör kombineeritult (alkoholisisalduse järgi)							
Aasta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kohaliku tootmise osakaal	15,86 %	20,19 %	23,03 %	20,33 %	26,91 %	30,76 %	33,89 %

Assoorid – liköör (alkoholisisalduse järgi)							
Aasta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kohaliku tootmise osakaal	56,43 %	50,60 %	49,70 %	46,73 %	39,19 %	45,28 %	48,57 %

Assoorid – kanged alkohoolsed joogid (alkoholisisalduse järgi)							
Aasta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kohaliku tootmise osakaal	47,99 %	41,62 %	42,51 %	33,53 %	23,19 %	34,28 %	31,74 %

Allikas: nõukogu otsuse 2009/831/EÜ artiklis 4 osutatud aruannete andmetel põhinev arvutus.

Tabel kinnitab, et Assooridel on vähenenud likööri ja kangete alkohoolsete jookide kohaliku tootmise osatähtsus ja Madeiral on suurenenud kohaliku rummi ja likööri osatähtsus. Madeira puhul tuleks aga arvesse võtta kohaliku tootmise väga väikest osakaalu 2004. aastal.

Kohaliku toodangu turuosade areng kinnitab, et praegune vähendatud aktsiisimäär on tasakaalustatud ega ole moonutanud konkurentsi siseturul.

Madeiral töötab alkoholitööstuses 134 töötajat ja Assooridel 90 töötajat. Madeiral annab suhkruroo ja puuviljade kasvatamine ja töötlemine tööd ligikaudu 1 000 põllumajandustootjast pereettevõtjale.

Portugalile uue loa andmist Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja liköörile ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale liköörile ja kangetele alkohoolsetele jookidele madalama aktsiisimäära kohaldamiseks õigustab vajadus vältida kõnealuste äärepoolseimate piirkondade majandusarengu ohtuseadmist; uue loa andmine ei moonuta konkurentsi siseturul.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetme kokkuvõte

Ettepaneku eesmärk on lubada Portugalil kohaldada ajavahemikul 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja liköörile ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale liköörile ja kangetele alkohoolsetele jookidele madalamat aktsiisimäära, mis võib olla madalam direktiivis 92/84/EMÜ kehtestatud miinimummäärast, kuid mitte madalam kui 75 % tavapärasest riiklikust alkoholi aktsiisimäärast.

Portugali ametiasutused peavad saatma hiljemalt 30. septembriks 2017 komisjonile vahearuaande, et hinnata, kas maksuerandi tegemist õigustanud põhjused püsivad endiselt ning kas Prantsusmaa tehtud maksusoodustus on endiselt proportsionaalne.

Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 349.

Subsidiarsuse põhimõte

Üksnes nõukogul on volitus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 alusel vastu erimeetmeid äärepoolseimate piirkondade suhtes, et teha kohandusi aluslepingute kohaldamises nendes piirkondades, kaasa arvatud ühises poliitikas, tulenevalt seal valitsevatest püsivatest ebasoodsatest tingimustest, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku olukorda.

Ettepanek on seega kooskõlas subsidiarsuse põhimõttega.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmisel põhjusel.

Maksusoodustus piirdub määraga, mis on vajalik lisakulude korvamiseks.

Vahendi valik

Kavandatav vahend: nõukogu otsus

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel.

ELi toimimise lepingu artikli 349 alusel tehtavad erandid tehakse nõukogu otsusega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

millega lubatakse Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja liköörile ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale liköörile ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 349,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust³,
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 10. novembri 2009. aasta otsusega 2009/831/EÜ, mis on vastu võetud EÜ asutamislepingu artikli 299 lõike 2 alusel (nüüd ELi toimimise lepingu artikkel 349), lubati Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja liköörile ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale liköörile ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära, mis võib olla madalam direktiivis 92/84/EMÜ kehtestatud miinimummäärast, kuid mitte madalam kui 75 % tavapärasest riiklikust alkoholi aktsiisimäärast.
- (2) 30. juulil 2013 palusid Portugali ametiasutused komisjonil esitada ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega pikendatakse nõukogu otsuse 2009/831/EÜ kohaldamise aega samadel tingimustel 31. detsembrini 2020. Kõnealust taotlust muudeti 19. novembril 2013, kui Portugal palus pikendada nõukogu otsuse 2009/831/EÜ kohaldamise aega kuue kuu võrra 30. juunini 2014, et tagada vastavus kehtivate regionaalabi suunistega, pärast mida taotletaks uut pikendust ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
- (3) Uue loa andmist õigustab vajadus vältida asjaomaste kõnealuste äärepoolseimate piirkondade majandusarengu ohtuseadmist. Kuna kõnealuste toodete eksport on raskendatud, jääb ainsaks võimaluseks müüa neid tooteid kohalikul turul.
- (4) Assooride ja Madeira autonoomse piirkonna põllumajandusettevõtete väiksuse, killustatuse ja vähese mehhaniseerituse tõttu on kasutatav põllumajandustoore seal kallim kui tavaliste tootmistingimuste puhul. Pealegi ei ole suhkruroo tootmine Madeiral keerulise reljeefi, raskete ilmastikuolude, pinnase iseärasuse ja käsitöö kasutamise tõttu nii tulus kui mujal äärepoolseimates piirkondades. Teatavate

³ ELT C ..., ..., lk ...

kohapeal puuduvate toorainete ja pakkematerjali toomine kõnealustele saartele on kulukam kui lihtsalt valmistoote transport. Assooride puhul suurendab piirkonna isoleeritust veelgi saarte suur kaugus üksteisest. Samuti on seadmete transport ja paigaldamine nendes kaugetes ja isoleeritud piirkondades kulukam. Sama kehtib ka mandrile reisimise ja sinna lähetatavate kaubasaadetiste kohta. Lisakulusid toob ka vajadus valmistooteid säilitada, sest kohapealne tarbimine ei ammenda toodangut valmimise hetkel, vaid kestab aasta ringi. Kohaliku turu väiksus suurendab samuti ühikukuluseid mitmel viisil, eelkõige muudab see püsikulud toodangu koguse suhtes väga kõrgeks, seda nii seadmete soetamise kui ka keskkonnastandardite järgimise vajaduse tõttu. Lisaks tuleb Madeira rummitootjatel käidelda suhkruroo töötlemise jääke, samas kui muudes piirkondades saab need uuesti ringlusse võtta. Lõpuks tuleb kohalikel tootjatel kanda piirkondliku majandusmudeli eripärast tulenevat lisakulu, eelkõige suuremate tööjõu- ja energiakulude näol.

- (5) Nõukogu otsuse 2009/831/EÜ artiklis 4 osutatud aruannetel põhinevad üksikasjalikud arvutused kinnitavad, et aktsiisimäära vähendamine 75 %-ni tavapärasest aktsiisimäärast ei leevenda täielikult Madeira ja Assooride destilleeritud alkoholsete jookide tootjatele kõrgematest tootmis- ja turustamiskuludest tulenevat ebasoodsat konkurentsiolukorda. Seepärast tuleks jätkuvalt lubada aktsiisimäära vähendamist taotlusekohase tasemeni.
- (6) Olukorra põhjalik uurimine kinnitab, et alkoholitööstuse säilitamiseks nimetatud äärepoolseimates piirkondades tuleb Portugali taotlus rahuldada.
- (7) Arvestades, et maksusoodustus ei ületa määra, mis on vajalik lisakulude korvamiseks, ning see hõlmab väikeseid koguseid ja üksnes kohapealset tarbimist, ei õhnesta meede ühenduse õiguskorra terviklikkust ega ühtsust.
- (8) Nõuda tuleks vahearuande koostamist, et komisjon saaks hinnata, kas asjaolud, mille alusel maksuerand tehti, on endiselt samad.
- (9) Käesolev otsus ei piira ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 võimalikku kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina asutamislepingu artiklist 110 lubatakse Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummile ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele aktsiisimäära, mis on madalam kui direktiivi 92/84/EMÜ artiklis 3 sätestatud täismäär.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud erand hõlmab järgmist:

1. Madeiral

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 110/2008 (piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistega

kaitse kohta)⁴ II lisa punktis 1 määratletud rumm, millel on kõnealuse määruse III lisa punktis 1 osutatud geograafiline tähis „Rum da Madeira”;

b) määruse (EÜ) nr 110/2008 II lisa punktides 32 ja 33 osutatud liköör ja *crème*, mis on valmistatud kohalikest puuviljadest ja taimedest;

2. Assooridel

a) määruse (EÜ) nr 110/2008 II lisa punktides 32 ja 33 osutatud liköör ja *crème*, mis on valmistatud kohalikest puuviljadest ja taimedest;

b) kanged alkohoolsed joogid, mis on valmistatud veinist või viinamarjade pressimise jääkidest ja millel on määruse (EÜ) nr 110/2008 II lisa punktides 4 ja 6 osutatud tunnused ja omadused.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud toodete suhtes kohaldatav alandatud aktsiisimäär võib olla madalam direktiivis 92/84/EMÜ sätestatud alkoholiaktsiisi alammäärast, kuid ei tohi olla üle 75 % madalam tavalisest riiklikust alkoholiaktsiisist.

Artikkel 4

Portugal saadab komisjonile hiljemalt 30. septembriks 2017 aruande, mille põhjal on komisjonil võimalik hinnata, kas asjaolud, mille alusel aktsiisimäär alandati, on endiselt samad.

Artikkel 5

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁴ ELT L 39, 13.2.2008, lk 16.